

OFICIUL FITOSANITAR MURES
Str. Dezrobirii 80, Targu Mures Tel/Fax :0265.435.245
Nr. 75 / 25.02.2025**BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 6 / 25.02.2025**

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare la **cultura de rapiță** pentru combaterea atacului organismelor dăunătoare: *Ceuthorrhynchus napi* (**gărgărița tulpinilor de rapiță**), *Ceuthorrhynchus pallidactyllus*, *Ceuthorrhynchus quadridens*, *Aphis spp.* (**afide**), *Alternaria brassicae*. (**alternarioza**).

Datorită temperaturilor ridicate din ultima perioadă recomandăm monitorizarea culturilor de rapiță, deoarece unii dăunători își continuă biologia atacând plantele. Unde se impune, trebuie intervenit cu tratamente fitosanitare în ferestrele iernii pentru reducerea rezervei de dăunători și a gradului de atac.

Gărgărița tulpinilor de rapiță (*Ceuthorrhynchus napi*), dezvoltă o gen./an, ierneză ca adult în stratul superficial al solului, la baza plantelor. Primăvara, în lunile martie-aprilie, când în sol în stratul superficial temp ajunge la 5 - 7 °C, adulții hibernanți părăsesc locurile de iernare. În zilele cu temperaturi de peste 10 °C, aceștia zboră pe arii întinse în noile culturi de rapiță. După o perioadă de hrănire, urmează zborul, copulația și depunerea ouălor în cavități făcute cu rostrul în pețiolul frunzelor și în tulpina plantelor gazdă, (preferă varfurile lăstarilor, sub butonii florali). Prezența umflăturilor în această zonă este semnul că a început depunerea pontei. Incubația durează o săptămână. Primele larve apar în aprilie, iar dezvoltarea completă are loc în 30-40 zile după care migrează în sol, la 4-6 cm adâncime, unde își confecționează un cocon și se transformă în pupă. Stadiul de pupă durează 2-3 săptăm. În luna iulie apar noii adulți, care rămân în diapauză până la sfârșitul toamnei când urcă la baza plantelor pt. hibernare.

Adultul are corpul de culoare neagră-plumburie, de 3-4 mm lungime. Elitrele prezintă striuri longitudinale înguste, interstriurile având câte 3-4 rânduri de perișori scurți, fini. Larva, apodă și eucefală, la completa dezvoltare, are corpul de 3-4 mm lungime, capsula cefalică este galbuie-brună, iar corpul de culoare galbuie și cu protuberanțe inserate cu perișori.

Mod de dăunare: Specie oligofagă, preferă specii de crucifere, unde produce pagube considerabile. Riscul de atac apare la începutul creșterii tulpinii. Adulții rod cavități în tulpină, pedunculii și butonii florali, însă, pagubele mari le produc larvele gărgăriței, care pătrund în interiorul tulpinii și rod galerii în măduvă. Tulpinile atacate crapă, se răsucesc, luând forma literei S. *Plantele atacate ramifică* abundent stagnează în creștere, înfloresc mai târziu și nu formează silicve sau acestea rămân mici și seci. Pagubele provocate de atacul gărgărițelor pot ajunge la 40-60%.

Control și combatere: Pentru monitorizarea eficientă a dăunătorului se amplasează capcane în cultură și se monitorizează zilnic, în zilele în care temperaturile depășesc 7 °C. Dacă în capcană, 2 zile consecutiv, numărul indivizilor capturați este în creștere, este necesară aplicarea tratamentelor, altfel nu mai putem combate eficient acest dăunător.

Tratamentului se va efectua imediat după ce 3 zile consecutiv temperatura diurnă a depășit 8 - 9 °C. În momentul în care apar capturi de 10-20 adulți pe / în capcane, [la PED de 3 - 10% (1-2 adulți /plantă)]. Dacă se ratează acest moment al zborului, nu se mai combate eficient acest dăunător, care produce mari pagube culturii prin larve ce apar în urma atacului adulților. Larvele nu pot fi combătute. **TR. nr. 2** se va efectua în faza fenologică de formare a tulpinii.

Pentru combatere folosiți unul din produsele: **Rapid 060 CS / Fentrol 60 CS - 60 - 80 ml/ha** sau **Inazuma - 0,15 - 0,2 kg/ha** sau **Deltagri / FASTER Delta - 0,3 l/ha** sau **Mospilan 20SG / Krimea 20SG - 0,2 kg/ha** sau **Vantex 60CS / Nexide 60CS - 50-80 ml/ha** sau **Scatto / Delmetrina 25 EC - 0,2 l/ha** sau **Sumi Alpha 5 EC / Wizard - 0,250 l/ha** sau alte produse pentru protecția plantelor omologate, pentru a fi utilizate pe teritoriul României.

Alte recomandări: Distrugerea cruciferelor spontane, îngroparea resturilor vegetale după recoltare, prin arat.

Tratamentul se va combina cu un fungicid pentru combaterea bolilor.

Recomandăm monitorizarea zilnică a culturii. Tratamentul trebuie efectuat împotriva adulților înainte ca aceștia să depună panta. Perioada de maximă sensibilitate pentru cultură este înainte ca ea să ajungă la 20 cm. înălțime, perioadă când trebuie combătute gărgărițele. Odată pătrunse în tulpină, larvele nu mai pot fi combătute.

Pentru aderarea soluției pe plantă, în soluția de stropit se adaugă **SILWET GOLD -0,1% sau ARACET - 0,2%;**

Alternaria brassicae (alternarioza). Ciuperca atacă numeroase organe /zone ale plantei ca: frunze, pețiol, inflorescența, silicve. Atacul pe frunze se manifestă sub forma unor pete circulare, la început de 1-2 mm diametru, de culoare cafenie-brună, vizibile pe ambele fețe ale frunzei. Petele evoluează până la un diametru de 1 cm, iar la internodul acestora se pot observa numeroase inele concentrice. De jur împrejurul petelor apare adesea un halou galben. Pe măsură ce zonele atacate îmbătrânesc, acestea capătă un aspect pergamentos, se pot rupe și frunza ramane ciuruită. Atacul pe pețiol se manifestă sub forma unor pete ovale sau eliptice de culoare maronie. Atacul pe inflorescență se manifestă la început sub forma unor pete cu aspect umed care apoi se transformă în maroniu. Atacul pe silicve (păstăi) se manifestă pe linia ce uneste valvele, sub forma unor pete mici negricioase. Afectarea silicvelor (păstăilor) se face prin deformarea și deschiderea permanentă a acestora,cauzând pierderi mari de producție.

Pentru combatere folosiți unul din produsele de mai jos:

King 250EW /Tebusha 250EW - 1,0 l/ha. sau **Tilmor 240EC /Corinth 240 EC - 1,0 l/ha** sau **Folicur Solo 250 EW / Valor 250 EW - 1,0 l/ha** sau **Pictor Active (Capartis) - 0,6 - 1,0 l/ha** sau alte ppp omologate, pentru a fi utilizate in Romania.

Perioada optimă de tratament: imediat dupa ce 3 zile consecutiv temperatura diurnă a depășit 8- 9 °C:

Tratamentul 2 se va efectua in faza fenologică de formare a tulpinii.

Alte recomandari:

Verificati cu atentie, recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci cand intentionati sa aplicati amestecuri de produse de protectie a plantelor!

Luați măsurile ce se impun pentru protectia mediului inconjurator!

Respectați normele de lucru cu produse de protectie a plantelor, normele de protectie si securitate a muncii, de protectie a albinelor si a animalelor in conformitate cu: Legea nr.383/2013 a Apiculturii, cu modificarile si completarile ulterioare si Ordinul nr.127/1991 al ACA din Romania, Ordinul comun nr.45/1991 al MAA, 15b /3404 /1991 al Departamentului pentru Administratie Locala si 1786/TB/ al Ministerului Transporturilor, precum si cu Protocolul de colaborare nr.328432/2015, incheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislatiei, in vederea protectiei familiilor de albine, impotriva intoxicatiilor cu produse de protectie a plantelor);

Respectati prevederile Ordinului Ministerului Agriculturii si Dezvoltării Rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea in siguranță a produselor de protectie a plantelor.

Respectati obligatiile ce va revin conform Ordinului MADR, al Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor si al presedintelui ANSVSA nr. 352 /636 /54 /2015 pentru aprobarea normelor privind ecoconditionalitatea in cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri in Romania,cu modificările ulterioare.

Toti utilizatorii de ppp, (prestatori, fermieri) sunt obligati sa respecte normele de ecoconditionalitate - SMR 7 -SMR 8.

ATENȚIE!

Documentele de evidenta a produselor de protectie a plantelor utilizate in exploatare, precum si registrul de evidenta a tratamentelor cu ppp, se pastreaza pe o perioada de cel putin 3 ani;

Respectati conditiile de depozitare, manipulare si utilizare a ppp in exploatarele agricole in conditiile stabilite de lege (cap. VI pct. 6.3 - 6.7 din Codul de bune practici în ferma);

Conform Reg. CE nr.1107/2009,art.67,(1), aveti obligatia sa completati si sa pastrati pe o perioada de cel putin 3 ani documntele de evidenta a ppp utilizate in „Registrul de evidenta a ppp”, dupa modelul:

Data efectuării tratament	Cultura și locul unde este situat terenul	Tipul aplicațiilor	Tratamentul efectuat					Numele persoanei responsabile pentru efectuarea tratamentului. Semnătura	Data inceperii recoltării produsului agricol	Nr și data doc prin care s-a dat in consum populației	
			Agenti de dăunare combătuți Boli / dăunători/ buruieni	Denumire produs de protecție a plantelor folosit	Doza :		Supra-fața (ha)				Cantități utilizate (kg/litri)
					Omolo-gată	Folosi-tă					

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1))

Producătorul agricol numerotează paginile registrului.

Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (ștampila, după caz) fermierului sau administratorului societății.

Conform prevederilor legale prevazute in Reg.(CE) 1107/2009,HG1559/2004,OG 4/1995,OG 41/2007,HG 1230/2012,Acordul de delegare APIA nr.163/28.02.2017si ANF nr.755/F/03.03.2017, fermierii care prin activitatea lor depoziteaza,manipuleaza și utilizează produse de protecție a plantelor au obligația:

Să întocmeasca registrul de evidență al tratamentelor fitosanitare;

Să păstreze facturile,avizele, bonuri de casă de la achiziționarea produselor de protecție a plantelor;

Să utilizeze doar ppp omologate și doar în scopul pentru care acestea au fost omologate.

Să folosească ppp numai în conformitate cu instrucțiunile de utilizare.

Să nu aplice tratamente cu ppp în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică precum și în alte zone protejate în condițiile legii.

Spațiul de depozitare a ppp sa fie ferit de caldura, umiditate excesivă, separat de alte materiale (furaje,alimente),să fie prevăzut cu rafturi pentru produse.

Produsele de protecție a plantelor să se păstreze în ambalaje originale.

Fermierii trebuie să facă dovada că au predat ambalajele goale (după ce au fost clătite de trei ori).

Coordonator,
Dr ing. Cristea Olga

[Signature]

Intocmit,
Ing. Bologa Vasile

[Signature]